

«ՏԵՍԱԼՍՈՂԱԿԱՆ ՄԵԴԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ» ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԵՎ «ԼԵԶՎԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ (Պ-328-01.07.2022-ԳԿ-011/0) ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

«Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» սահմանադրական օրենքում լրացում կատարելու մասին» և «Լեզվի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին օրենքների նախագծերի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունն առաջարկում է.

1. «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծով ներկայացված հիմնավորման համաձայն՝ «Տեսալսողական մեդիայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի կարգավորման արդյունքում ստեղծվել է մի իրավիճակ, երբ ժեստերի լեզվով հեռարձակվող լրատվական թողարկումները եթեր են դուրս գալիս աշխատանքային ժամին, օրինակ՝ ժամը 17:00-ին, ինչը հնարավորություն չի տալիս հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրենց համար հասկանալի և մատչելի կերպով ստանալու տեղեկատվություն հեռուստատեսերից: Ինչ վերաբերում է մանկական հաղորդումներին, ապա օրենքը չի առանձնացնում դրանք մուլտֆիլմերից. արդյունքում հեռարձակողները մուլտֆիլմերը ենթազրեքով են եթեր հեռարձակում, ինչը չի ապահովում երեխաների տեղեկություն ստանալու, կրթական և զարգացման ծրագրերին հաղորդակից լինելու իրավունքը, քանի որ վերջիններիս համար ոչ միայն դժվար է ընթերցել ենթազրեքը, այլ նաև անհնարին, քանի որ մուլտֆիլմեր դիտող երեխաների մեծ մասը նախադպրոցական տարիքի է, հետևաբար կարդալ չգիտի: Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ներկայացված նախագծի 1-ին հոդվածի 2-րդ մասի տրամաբանությամբ ժեստերի լեզվով հեռարձակվող լրատվական թողարկումները եթեր են դուրս գալու լիազոր

մարմնի սահմանած ժամերին համապատասխան՝ ներկայացված նախագծով հիմնավորմամբ բարձրացված խնդիրը չի լուծվում: Ըստ այդմ՝ օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածի 2-րդ մասը լրացուցիչ հիմնավորման կարիք ունի:

2. Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսված կարգավորումներն անհրաժեշտ է միավորել մեկ կետով՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ տվյալ կետը շարադրվում է նոր խմբագրությամբ, ինչպես նաև «ժեստերի լեզվով» բառերից առաջ լրացնել «հայերեն» բառը, բացի այդ՝ անհրաժեշտ է վերանայել 2-րդ կետով շարադրվող դրույթը, քանի որ վերջինիս միտքն ավարտուն և ամբողջական չէ: Այս համատեքստում նախագծի վերնագիրը խմբագրելու անհրաժեշտություն կառաջանա, մասնավորապես՝ «ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ» բառը հարկավոր է փոխարինել «ԼՐԱՑՈՒՄ» բառով՝ նկատի ունենալով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 12-րդ հոդվածի 1-ին մասի կարգավորումը, որի համաձայն՝ նորմատիվ իրավական ակտն ունենում է վերնագիր, որը համապատասխանում է նորմատիվ իրավական ակտի բովանդակությանը:

Սույն դիտողությունը վերաբերում է նաև նախագծի համանման կարգավորումներին:

3. Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետում «վերաշարադրել» բառն անհրաժեշտ է փոխարինել «շարադրել» բառով՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 33-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետը, որի համաձայն՝ նորմատիվ իրավական ակտում փոփոխությունները կատարվում են նրա առանձին բաժիններ, գլուխներ, հոդվածներ, մասեր, կետեր, ենթակետեր, պարբերություններ կամ նախադասություններ նոր խմբագրությամբ շարադրելու միջոցով:

Սույն դիտողությունը վերաբերում է նաև նախագծի համանման կարգավորումներին:

4. Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետում նշված «և/կամ» բառը առաջարկում ենք փոխարինել «և» կամ «կամ» բառով՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 16-րդ հոդվածի 5-րդ մասը, համաձայն որի՝ եթե նորմատիվ իրավական ակտում նշված նորմի կիրառումը պայմանավորված է ստորակետերով կամ «և» կամ «ու», ինչպես նաև «կամ»

շաղկապով բաժանված պայմաններով, ապա ստորակետերով կամ «և» կամ «ու» շաղկապներով բաժանված պայմանների մասով այդ նորմի կիրառման համար անհրաժեշտ է բոլոր պայմանների առկայությունը, իսկ «կամ» շաղկապով բաժանված պայմանների մասով բավական է թվարկված պայմաններից առնվազն մեկի առկայությունը:

5. Նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով լրացվող «բ» ենթակետում հստակեցման կարիք ունեն «պաշտոնական միջոցառում» և «պետական տոն» հասկացությունները: Վերջինս անհրաժեշտ է համապատասխանեցնել «Հայաստանի Հանրապետության տոների և հիշատակի օրերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին:

Առաջարկվում է նույն կետով լրացվող «գ» կետում բացել «ԱԺ» հապավումը: Միաժամանակ առաջարկում ենք «արտակարգ» բառից հետո լրացնել «և ռազմական» բառերը:

6. Նախագծի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «2-րդ մասի գ և դ կետերը» բառերն անհրաժեշտ է փոխարինել «1-ին մասի 2-րդ կետով լրացվող 4-րդ կետի «գ» և «դ» ենթակետերը» բառերով:

7. Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսվող կարգավորումներն առաջարկում ենք նախատեսել եզրափակիչ դրույթների տեսքով՝ նկատի ունենալով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 13-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետի պահանջը, որի համաձայն՝ նորմատիվ իրավական ակտն ունենում է եզրափակիչ մաս, եթե սահմանվում են նորմատիվ իրավական ակտն ուժի մեջ մտնելու ժամկետները:

«Ազգային ժողովի կանոնակարգ» սահմանադրական օրենքում լրացում կատարելու մասին» սահմանադրական օրենքի նախագծի վերաբերյալ հայտնում ենք հետևյալը.

1. Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվում է «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» սահմանադրական օրենքի 165-րդ հոդվածի 2-րդ մասը լրացնել հետևյալ նախադասությամբ. «Ազգային ժողովի նիստերի և խորհրդարանական

լումների առցանց հեռարձակումը Ազգային ժողովի պաշտոնական ինտերնետային կայքով կարող են ուղեկցվել հայերեն ժեստերի լեզվի թարգմանությամբ:»:

Այս առումով անհրաժեշտ է պարզաբանել, թե ինչ ընթացակարգով, որ դեպքերում և ինչ պայմաններով կարող է Ազգային ժողովի նիստերի և խորհրդարանական լումների առցանց հեռարձակումն ուղեկցվել հայերեն ժեստերի լեզվի թարգմանությամբ:

Առանց ընթացակարգերի և դեպքերի՝ խորհրդարանական լումների համար առցանց հեռարձակումը ժեստերի լեզվի թարգմանությամբ նախատեսելը հայեցողական բնույթ է կրում, ինչը խնդրահարույց է:

2. Նախագծի 1-ին հոդվածից հանել «N» տառը, միաժամանակ «լրացնել հետևյալ նախադասությամբ» բառերը փոխարինել «լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությամբ՝» բառերով:

3. Նախագիծը լրացնել նոր՝ 2-րդ հոդվածով, ուժի մեջ մտնելու վերաբերյալ համապատասխան դրույթով:

4. Անհրաժեշտ է նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասից հանել «Հայաստանի Հանրապետության» բառերը՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 2-րդ մասը, որի համաձայն՝ սահմանադրական օրենքի լրիվ անվանումը հիշատակելիս հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են սահմանադրական օրենքի վերնագիրը, սահմանադրական օրենքի ընդունման տարին, ամիսը (տառերով), ամսաթիվը, հերթական համարը և «սահմանադրական օրենք» բառը:

«Լեզվի մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի (այսուհետ՝ նախագիծ) վերաբերյալ հայտնում ենք հետևյալը.

1. Նախագծի վերնագրից անհրաժեշտ է հանել «Հայաստանի Հանրապետության» բառերը՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 3-րդ մասը, որի համաձայն՝ «Օրենքի լրիվ անվանումը հիշատակելիս հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են օրենքի վերնագիրը, օրենքի ընդունման տարին, ամիսը (տառերով), ամսաթիվը,

հերթական համարը և «օրենք» բառը: Օրենքի կրճատ անվանումը հիշատակելիս դրանում նշվում է օրենքի վերնագիրը:»:

Սույն դիտողությունը վերաբերում է նաև նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասին:

2. Նախագծի 1-ին հոդվածում «հոդվածը լրացնել նոր մասով» բառերն անհրաժեշտ է փոխարինել «հոդվածի 1-ին մասը լրացնել նոր կետով» բառերով:

3. Նախագծի 2-րդ հոդվածում «10-րդ օրը» բառերը փոխարինել «տասներորդ օրը» բառերով: